

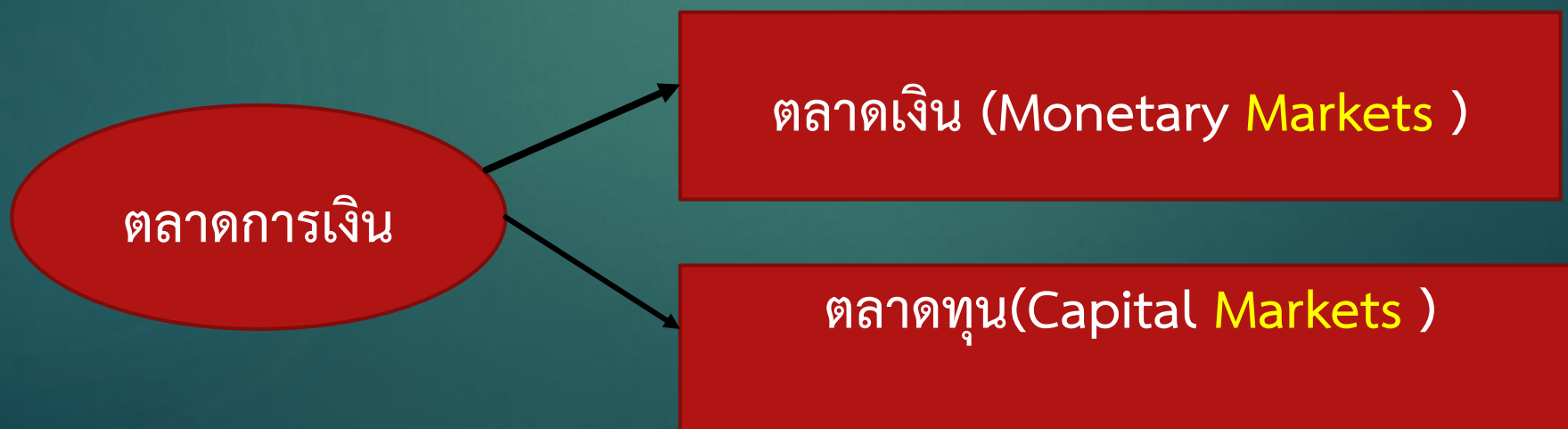
PPM2215 การบริหารตลาดการเงิน

Financial Market Management

อาจารย์ ดร.ภูติศ นอขุนทด
วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ตลาดการเงิน (Financial Markets)

ตลาดที่อำนวยความสะดวกในการโอนเงินจากหน่วยเศรษฐกิจที่มีเงินออมไปยังหน่วยเศรษฐกิจที่ต้องการเงินลงทุน โดยตลาดการเงินจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน (**Financial Intermediaries**)

ตลาดเงิน

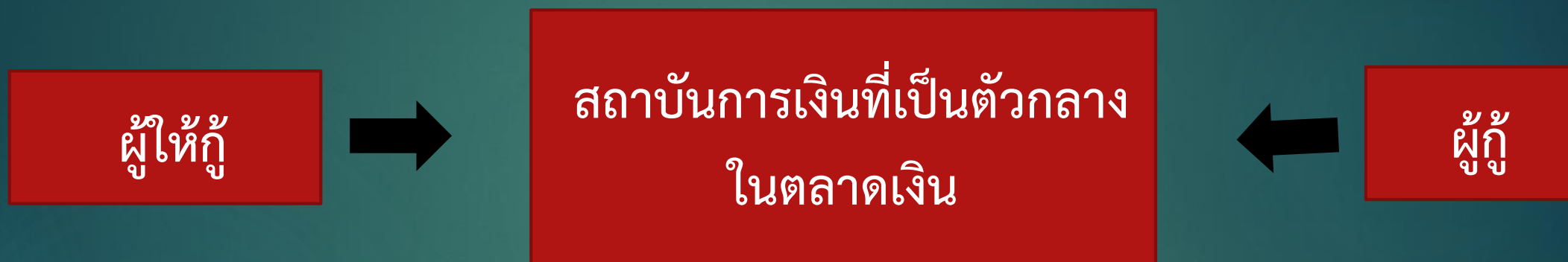
ตลาดที่มีการออกตราสารเพื่อระดมเงินทุนและการให้สินเชื่อระยะสั้นไม่เกิน 1 ปี ดังนั้น เอกสารเครดิตในตลาดเงินจึงไม่อายุการไถ่ถอนระยะสั้น เช่น ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน และตั๋วเงิน

เนื่องจากตลาดเงินเป็นตัวกลางทางการเงินระหว่างผู้มีเงินออมและผู้ที่ต้องการเงินลงทุน ดังนั้น ผู้ให้กู้และผู้กู้จะไม่มีการติดต่อกันโดยตรง แต่จะกระทำผ่านสถาบันการเงินที่เป็นตัวกลางในตลาดเงินเท่านั้น

องค์ประกอบตลาดการเงิน ประกอบด้วย 3 ฝ่าย

1. ผู้ให้กู้ (ผู้ออมเงิน)
2. ผู้กู้ (ผู้ต้องการเงินลงทุน)
3. สถาบันการเงินที่เป็นตัวกลางในตลาดเงิน

องค์ประกอบของตลาดเงิน

สำหรับเอกสารเครดิตหรือตราสารในตลาดเงิน คือ ตราสารแสดง
ความเป็นหนี้ หรือสัญญาเงินกู้ชนิดหนึ่งที่มีความมาตรฐานที่ผู้กู้หรือผู้
ออกตราสาร ออกให้แก่ผู้ลงทุนหรือผู้ถือตราสาร โดยสัญญาว่าจะใช้เงิน
ตามกำหนด และจ่ายดอกเบี้ยตามกำหนด

ส่วนใหญ่จะไม่นิยมซื้อขายเปลี่ยนมือกัน ผู้ถือตราสารมักถือตรา
สารจนกว่าจะครบอายุ เนื่องจากอายุของตราสารไม่ยาวนาน ส่วนมาก
ไม่เกินหนึ่งปี

ประเภทของเอกสารเครดิตหรือตราสารเป็นที่นิยม ของประเทศไทยปัจจุบัน

1. เงินฝาก (Deposit) ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์หรือสะสม
ทรัพย์ เงินฝากประจำ
2. บัตรเงินฝากเปลี่ยนมือได้ (Negotiable Certificate of
Deposit) ตราสารแสดงการฝากเงินกับธนาคารที่สามารถแลกเปลี่ยน
มือได้ในตลาดรอง

3. ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bill) เป็นตราสารหนี้ของรัฐบาลที่ออกโดยกระทรวงการคลัง มีอายุไม่เกิน 1 ปี ตั๋วเงินคลังเป็นตราสารที่ไม่จ่ายผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย แต่จะให้ผลตอบแทนในลักษณะของส่วนลด (Discont) การซื้อขายตั๋วเงินคลังจึงไม่ซื้อขายกันที่ราคาต่ำกว่าราคาที่เราได้

4. ตั๋วแลกเงิน (Bill of Exchange) เป็นตราสารการเงินระยะสั้นของภาคเอกชน ส่วนใหญ่จะมีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้าประกัน หรือรับรอง หรือรับอาวัล หรือสลักหลังอย่างไม่มีเงื่อนไข

5. ตั๋วสัญญาใช้เงิน(Promissory Note) เป็นตราสารการเงินระยะสั้น ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนมือไม่ได้ (Non-negotiable) และมักจะแสดงข้อความนั้นไว้บนหน้าตั๋ว หากตั๋วสัญญาใช้เงินนั้น มีธนาคารหรือสถาบันการเงินค้ำประกัน หรือรับรอง หรือรับอาวัล ตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นก็สามารถนำมาซื้อขายในตลาดเงินได้

ตลาดเงินจำแนกย่อยได้เป็น 2 ระบบ

1. ตลาดเงินในระบบ (Organized Monetary Market) เป็น
ตัวกลางทางการเงินซึ่งประกอบด้วยสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตาม
กฎหมาย ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทหลักทรัพย์
เป็นต้น

การให้เครดิตที่สำคัญในตลาดเงินในระบบ ได้แก่ การกู้ยืม
ระหว่างธนาคาร มีระยะเวลาตั้งแต่ 1 วันขึ้นไป การเบิกเงินบัญชี การ
ขายลดตั๋วเงิน และการออกตั๋วเงินคลัง เป็นต้น

ตลาดเงินจำแนกย่อยได้เป็น 2 ระบบ

2. ตลาดเงินนอกระบบ (Unorganized Monetary Market)

เป็นแหล่งที่มีการกู้ยืมโดยไม่มีกฎหมายรับรองสถานภาพของผู้ให้กู้ การให้เครดิตที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ การเล่นแชร์ การให้กู้ และการขายฝากสิ่งของมีค่า เป็นต้น

การคงอยู่ของตลาดเงินนอกระบบ

1. สถาบันการเงินในระบบไม่สามารถกระจายไปยังพื้นที่ต่างๆ ได้อย่างทั่วถึง ในขณะที่แหล่งทุนนอกระบบมีอยู่ในพื้นที่ทุกชุมชนและทุกหมู่บ้าน
2. การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินในระบบมีขั้นตอนและเอกสารที่ยุ่งยากกว่าการกู้ยืมภายนอก ระบบ ซึ่งมีเงื่อนไขน้อยและได้รับเงินรวดเร็ว
3. การชำระหนี้เงินกู้นอกระบบมักมีเงื่อนไขที่ยืดหยุ่นมากกว่าการกู้ยืมจากสถาบันการเงินในระบบ แม้จะมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่ามากก็ตาม
4. การกู้ยืมจากตลาดเงินนอกระบบไม่จำเป็นต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เพียงแต่ตกลงด้วยวาจาก็สามารถกระทำกันได้

การคงอยู่ของตลาดเงินนอกระบบ

5. สถาบันการเงินในตลาดเงินในระบบมักไม่ปล่อยกู้ให้กับธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง ดังนั้น จึงเป็นช่องทางสำหรับแหล่งทุนนอกระบบในการปล่อยกู้ให้กับธุรกิจเหล่านี้
6. ผลตอบแทนหรืออัตราดอกเบี้ยของตลาดเงินนอกระบบอยู่ในระดับสูง ทำให้เป็นแรงจูงใจให้มีนายทุนปล่อยเงินกู้นอกระบบอยู่และทำให้ตลาดนอกระบบมีขนาดใหญ่

ตลาดทุน

ตลาดที่มีการออกตราสารระดมเงินออกระยะยาวและให้สินเชื่อระยะยาวมากกว่า 1 ปีขึ้นไป เช่น เงินฝากประจำ หุ้นกู้ หุ้นสามัญ และ พันธบัตร เป็นต้น

ทั้งนี้ตลาดทุนถือว่าเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงโดยตรงระหว่างผู้มีเงินออมและผู้ที่ต้องการเงินลงทุน เช่น ตลาดตราสารทุนหรือตลาดหลักทรัพย์ (Stock Market)

1. ตลาดแรก

ตลาดที่ซื้อขายหลักทรัพย์ออกใหม่เป็นครั้งแรก เป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ที่หน่วยธุรกิจผู้ออกหลักทรัพย์ได้รับเงินทุนจากผู้ซื้อหลักทรัพย์ใหม่

ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดแรกคือการลงทุนที่แท้จริง เพราะมีการนำไปลงทุนขยายกิจการหรือธุรกิจ อันก่อให้เกิดการจ้างงานและผลผลิตขึ้นในระบบเศรษฐกิจ และทำให้เศรษฐกิจเติบโตขึ้นในที่สุด

2. ตลาดรอง

ตลาดที่ซื้อขายหลักทรัพย์ที่เคยออกมาแล้วหรือเคยผ่านการซื้อขายในตลาดแรก

ในทางเศรษฐศาสตร์การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดรองมิใช่การลงทุนแท้จริง เพราะหน่วยธุรกิจผู้ออกหลักทรัพย์ได้รับเงินทุนจากการซื้อขายเหล่านั้น

การซื้อขายหลักทรัพย์เป็นเพียงการเปลี่ยนมือระหว่างผู้ถือหลักทรัพย์ด้วยกันซึ่งส่วนมากเป็นการเก็งกำไร

อย่างไรก็ตาม ตลาดรองก็มีบทบาทสนับสนุนตลาดแรก เพราะ
ทำให้ผู้ซื้อหลักทรัพย์ในตลาดแรกมีความมั่นใจว่าจะสามารถ
แลกเปลี่ยนหลักทรัพย์เป็นเงินสดได้ในเวลาที่ต้องการ

สภาพคล่องนี้เป็นการจูงใจให้ประชาชนซื้อหลักทรัพย์ออกใหม่
รวมถึงกำไรที่คาดว่าจะได้รับจากการขายหลักทรัพย์ที่ถืออยู่ออกไป
ตลาดรองจึงช่วยกระตุ้นให้ตลาดแรกเติบโตขึ้นด้วย

สถาบันการเงินในตลาดทุน ประกอบด้วย

ธนาคารพาณิชย์(สำหรับเงินฝากหรือสินเชื่อระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป)

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทประกันชีวิต

ฯลฯ

รายชื่อผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจ บริษัทเงินทุน

เรียงตามชื่อ

เรียงตามทุน

เรียงตามจังหวัด

	ชื่อผู้ประกอบการ	ทุนจดทะเบียน	จังหวัด	อำเภอ
1	โคราช มั่นนี้	5,090,000	นครราชสีมา	เมืองนครราชสีมา
2	เงินทุน ไทยธนาคาร	250,000,000	กรุงเทพมหานคร	เขต ป้อมปราบศัตรูพ่าย
3	เงินทุน แอ็ดวานซ์	1,250,000,000	กรุงเทพมหานคร	เขตปทุมวัน
4	เงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ	1,880,000,000	กรุงเทพมหานคร	เขตคลองเตย
5	เงินทุนหลักทรัพย์ กรุงศรีอยุธยา	250,000,000	กรุงเทพมหานคร	เขตปทุมวัน
6	เงินทุนหลักทรัพย์ เอกสิน	150,000,000	กรุงเทพมหานคร	เขตปทุมวัน
7	เงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ	255,000,000	กรุงเทพมหานคร	เขตปทุมวัน
8	เงินทุนหลักทรัพย์ร่วมเสริมกิจ	800,000,000	กรุงเทพมหานคร	เขตบางรัก
9	เงินทุนเอเชียธนกิจ	400,000,000	กรุงเทพมหานคร	เขตปทุมวัน

ตลาดทุนจำแนกออกเป็น 3 ประเภท

1. ตลาดตราสารทุน (Stock Market) เป็นตลาดซื้อขายเอกสารเครดิตประเภทหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ
2. ตลาดตราสารหนี้ (Debt Market) เป็นตลาดซื้อขายเอกสารเครดิตประเภทพันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ หุ้นกู้ภาคเอกชน
3. ตลาดตราสารอนุพันธ์ (Derivative Market) เป็นตลาดซื้อขายเอกสารเครดิตสมัยใหม่ที่กำลังพัฒนาขึ้น โดยมีความเชื่อมโยงหรืออ้างอิงกับตราสารในตลาดตราสารทุนและตลาดตราสารหนี้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการลดความเสี่ยงจากการลงทุนในตลาดตราสารทั้ง 2 แห่ง โดยมีเอกสารเครดิตที่สำคัญ ได้แก่ ออปชัน (Option) หรือ ฟิวเจอร์ (Futures)

หุ้นบุริมสิทธิ

หุ้นบุริมสิทธิ เป็นหลักทรัพย์แสดงความเป็นเจ้าของร่วมเหมือนกับหุ้นสามัญ แต่ต่างกันตรงผู้ที่ถือหุ้นบุริมสิทธิ จะได้รับเงินปันผลก่อนผู้ถือหุ้นสามัญและอัตราคงที่

สิทธิของผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ

- มีความเป็นเจ้าของเช่นเดียวกับหุ้นสามัญ แต่ไม่มีสิทธิในการบริหารจัดการ
- ได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลก่อนผู้ถือหุ้นสามัญในอัตราคงที่
- กรณีธุรกิจเลิกกิจการจะมีสิทธิในทรัพย์สินหลังจากเจ้าหนี้แต่ได้ก่อนผู้ถือหุ้นสามัญ
- หุ้นสามัญมีสิทธิลงคะแนนเสียงแต่หุ้นบุริมสิทธิไม่มีสิทธิในการลงคะแนนเสียง

ประเภทของหุ้นบุริมสิทธิ

1

สะสมและไม่สะสมเงินปันผล

หุ้นบุริมสิทธิขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าจะจ่ายหรือไม่จ่ายเงินปันผลต่างกับการจ่ายดอกเบี้ย ถ้าหากไม่มีการจ่ายเงินปันผลก็จะสะสมมูลค่าไปเรื่อยๆ

2

ไถ่ถอนคืนและไม่สามารถไถ่ถอนคืน

กรณีที่บริษัทต้องการเพิ่มสัดส่วนของผู้ถือหุ้น บริษัทสามารถเลือกออกหุ้นบุริมสิทธิชนิดไถ่ถอนคืน เพื่อที่จะสามารถเรียกคืนจากผู้ถือหุ้นได้ในอนาคต

3

ร่วมรับและไม่ร่วมรับ

หุ้นบุริมสิทธิชนิดร่วมรับคือมีสิทธิได้รับเงินปันผลเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ หุ้นบุริมสิทธิชนิดไม่ร่วมรับคือไม่มีสิทธิได้รับเงินปันผลตามอัตราที่กำหนดไว้

4

แปลงสภาพได้และแปลงสภาพไม่ได้

หุ้นบุริมสิทธิแปลงสภาพได้คือสามารถแปลงเป็นหุ้นสามัญได้ส่วน หุ้นบุริมสิทธิชนิดแปลงสภาพไม่ได้ก็เหมือนหุ้นบุริมสิทธิทั่วไป

หุ้น

ความเสี่ยง: **สูง**
ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี: **8-12%**
โอกาสทำกำไรสูง ซื้อขายง่าย
ได้รับสิทธิประโยชน์จากการเป็นผู้ถือหุ้น

กองทุนรวม

ความเสี่ยง/ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี: **ขึ้นอยู่กับนโยบายกองทุน**
นโยบายการลงทุนมีให้เลือกหลากหลาย
มีผู้จัดการกองทุนบริหารดูแล

ตราสารอนุพันธ์

ความเสี่ยง: **สูงมาก**
ทำกำไรได้ทั้งตลาดขาขึ้นและขาลง
ใช้เงินลงทุนน้อยกว่าการซื้อหุ้นโดยตรง

คริปโตเคอร์เรนซี

ความเสี่ยง: **สูงมาก**
ซื้อขายได้ 24 ชั่วโมง ไม่มีวันหยุด
ไม่กำหนดจำนวนเหรียญขึ้นต่ำที่ซื้อลงทุน

องค์ประกอบของตลาดทุนโดยทั่วไป ประกอบด้วย

1. ผู้ลงทุน (ผู้ซื้อหรือขายหลักทรัพย์)

2. สถานที่ซื้อขายหลักทรัพย์

3. นายหน้าหลักทรัพย์(Broker) และผู้ค้าหลักทรัพย์ (Dealer)

ผู้ลงทุน (ผู้ซื้อหรือขายหลักทรัพย์)

ผู้ลงทุนในตลาดทุนมีทั้งผู้ซื้อและผู้ขายหลักทรัพย์ โดยในส่วนของตลาดแรกนั้น ผู้ขายหลักทรัพย์ส่วนใหญ่คือ หน่วยธุรกิจที่ต้องการเงินทุน เพื่อไปใช้ก่อตั้งหรือขยายกิจการ

ด้วยวิธีการออกหลักทรัพย์ใหม่มาจำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ คือ ผู้มีเงินออมที่สนใจลงทุนในกิจการ โดยหวังผลตอบแทนกลับมาในรูปของเงินปันผล หรือกำไรจากส่วนต่างของราคา เมื่อนำไปขายในตลาดรอง

ผู้ซื้อและผู้ขายหลักทรัพย์ในตลาดรองส่วนใหญ่อาจเป็นบุคคลคนเดียวกันก็ได้

สถานที่ซื้อขายหลักทรัพย์

การซื้อขายหลักทรัพย์อาจกระทำกันได้ 2 สถานที่ ได้แก่ การซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์ หรือที่นิยมเรียกว่า “ตลาด OTC (Over the Counter Market)” เป็นการซื้อขายกันเองโดยไม่มีระเบียบบังคับและสถานที่ที่แน่นอนเหมือนการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมีสถานที่สำหรับซื้อขายที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายและมีกฎระเบียบในการซื้อขายหลักทรัพย์อย่างชัดเจน โดยการซื้อขายหลักทรัพย์จะกระทำผ่าน **นายหน้าหลักทรัพย์ (Broker)** ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์

นายหน้าหลักทรัพย์ และผู้ค้าหลักทรัพย์

การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายนั้น จะกระทำโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้องผ่านคนกลางที่มีบทบาทซื้อขายหลักทรัพย์อยู่ 2 ลักษณะ ได้แก่

นายหน้าหลักทรัพย์ และผู้ค้าหลักทรัพย์

นายหน้าหลักทรัพย์ เป็นตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุน มีหน้าที่ในการจัดการซื้อหรือขายหลักทรัพย์โดยได้รับค่านายหน้าเป็นผลตอบแทนทั้งในช่วงเวลาที่ซื้อและช่วงเวลาที่ขาย

ผู้ค้าหลักทรัพย์ เป็นผู้ทำการซื้อขายหลักทรัพย์นามของตนเอง